

Inspektionsrapport
från Skolverket
2005:81

Utbildningsinspektion
i den fristående grundskolan
Backaskolan i Malmö

Beslut
Skolrapport

Skolverket

Styrelsen för Backaskolan
Byggnad 25
Östra Fäladsgatan 46-48
221 24 Malmö

2005-11-28
1(3)
Dnr 54-2004:3216

Genomförd utbildningsinspektion av den fristående grundskolan Backaskolan i Malmö

Bakgrund

Skolverket har genomfört inspektion vid den fristående grundskolan Backaskolan i Malmö kommun. Inspektionen aviserades i brev den 16 december 2004 och besök gjordes i verksamheten den 8 och 10 februari 2005. Av bilagd rapport framgår hur inspektionen genomförts samt de bedömningar som gjorts av dem som svarat för utredningen. Utbildningsinspektionen fokuserar på sex områden vilka granskas ur olika aspekter. Den syftar således inte till att skapa en heltäckande bild av alla pågående verksamheter vid den aktuella tidpunkten.

Inspektionen skall ytterst klargöra om huvudmannens verksamhet uppfyller kraven för att även fortsättningsvis vara godkänd som fristående grundskola och ha rätt till bidrag från elevernas hemkommuner. I övrigt framförs i rapporten påpekanden och rekommendationer vad gäller kvaliteten i verksamheten. Huvudmannen förväntas i det fortsatta kvalitetsarbetet förbättra kvaliteten inom dessa områden.

Skolverkets bedömning och beslut med anledning av inspektionen

Skolverket bedömer att verksamheten i Backaskolan är av mycket god kvalitet. Skolan ger goda kunskaper och bidrar aktivt till att skapa motiverade elever. Arbetet med normer och värden är på ett naturligt sätt involverat i lärandet och vardagen, både elever och föräldrar har inflytande över verksamhetens innehåll. Skola och hem har mycket god kontakt både på ledningsnivå och på arbetslagsnivå. Rektorn är väl förtrogen med såväl verksamheten som de nationella styrdokumenterna. Lokaler, läromedel och resurser håller en god kvalitet.

Inspektionen visar dock på vissa områden som behöver utvecklas, förbättringsområden, samt på vissa brister i verksamheten i förhållande till författningarna, kritikområden. Dessa redovisas nedan.

Förbättringsområden

I skolrapporten finns närmare redovisat om vad som behöver förbättras inom respektive område. Skolverket bedömer att följande områden som gäller den granskade verksamheten är i behov av förbättringsinsatser.

- Utvecklingsåtgärder bör vidtas för att förbättra elevernas inflytande över undervisningens innehåll och arbetsformer i de högre årskurserna. Inflytandet skall inte vara avhängigt den enskilde läraren.
- Handlingsprogrammet för att motverka alla former av kränkande behandling skall även omfatta när vuxen kränker elev.
- Pedagogik och arbetssätt från förskoleklass till årskurs 9 skall försiggå på ett sådant sätt att eleverna får kontinuitet i läroprocessen och en helhet i utbildningen. Elevernas kunskapsutveckling bör på ett mer systematiskt och tydligt sätt följas i årskurs 1-7 i alla ämnen.
- Utformningen av betygskatalogerna bör förbättras.

Kritikområden

Det finns också brister i verksamheten i förhållande till författningarna. Bristerna inom nedan angivna områden skall snarast åtgärdas.

- Skolan skall enligt skollagen vara avgiftsfri vilket Backaskolan inte är. Eleverna får betala en icke obetydlig summa för studieresor. Vidare tar skolan ut en administrationsavgift när eleverna anmäls till Backaskolan (9 kap. 7 § skollagen).

Uppföljning

Senast inom tre månader från beslutsdagen, d.v.s. den 28 februari 2006 skall Backaskolan redovisa till Skolverket, enheten i Lund, vilka åtgärder som vidtagits inom kritikområdena.

I övrigt framförs i rapporten påpekanden och rekommendationer när det gäller kvaliteten i verksamheten. Huvudmannen förväntas förbättra kvaliteten inom dessa områden i ett fortsatt kvalitetsarbete. Skolverket avser att följa upp kvalitetsförbättringarna inom cirka två år.

På Skolverkets vägnar

Leif Davidsson
Överdirektör

Ebba Svartz
Undervisningsråd

I ärendets slutliga handläggning har också deltagit enhetschefen Björn Persson och undervisningsrådet Claes-Göran Aggebo

Kopia till:

Malmö kommun och övriga enligt fastställd sändlista.

Utbildningsinspektion i den fristående grundskolan Backaskolan, F-9

UTBILDNINGINSPEKTIONENS SYFTE

Skolverkets utbildningsinspektion skall bidra till kvalitetsförbättring genom att bedöma hur verksamheterna arbetar i riktning mot de nationella målen för förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg, barn- och ungdomsutbildning och vuxenutbildning. En väsentlig del i inspektionen är att granska kvalitetsarbetet och förmågan att utveckla den egna verksamheten.

Inspektionens inriktning

Inspektionsutredningen inriktas mot sex områden. De är särskilt väsentliga för att säkra att alla barn, elever och vuxenstudierande får den omsorg och utbildning som de har rätt till enligt nationella bestämmelser. De sex områdena, som granskas utifrån flera olika aspekter och frågeställningar, är:

Resultaten:

1. Kunskaper, utveckling och lärande

Verksamheten:

2. Arbetsmiljö och delaktighet
3. Pedagogisk verksamhet och undervisning
4. Styrning, ledning och kvalitetsarbete

Förutsättningarna:

5. Tillgång till utbildning och omsorg
6. Resurser

I denna rapport behandlas i första hand förhållanden som avviker positivt eller negativt från vad som förväntas i fråga om utbildningskvaliteten enligt de nationella bestämmelserna. Några aspekter behandlas dock i alla aktuella verksamheter, nämligen kunskapsbedömningen och betygssättningen, kvalitetsarbetet, rektorsfunktionen, personalens kompetens, läromedel och utrustning, likvärdiga möjligheter vid funktionsnedsättning och stödinsatserna.

Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån de nationella författningarna. Inspektörernas sakkunskap och erfarenheter av jämförbara verksamheter är också betydelsefulla. Analyserna av den insamlade informationen syftar till att klargöra om de lokala lösningarna och systemen fungerar väl. Rapporten avslutas med en sammanfattande bedömning som utgör underlag för Skolverkets beslut, riktat till huvudmannen, angående förbättrings- och kritikområden.

Genomförandet av inspektionen i Backaskolan

Skolverket sände den 16 december 2004 skriftlig information till skolans huvudman om att verksamheten skulle inspekteras och om inspektionens syfte och genomförande. Inspektörsteamet med ansvar för inspektionen i Backaskolan har bestått av undervisningsråden Ebba Svartz och Arne Huseby. Besök i Backaskolan genomfördes den 8 och 10 februari 2005.

Skolverket följer upp eventuella krav på åtgärder som riktas till huvudmannen och vilka effekter i övrigt som utbildningsinspektionen leder till. Tidpunkter för uppföljningen framgår av Skolverkets beslut.

Underlag

Rapportens underlag består av dels dokument från huvudmannen och Backaskolan, dels den information som samlats in vid observationer, intervjuer och samtal under besöket. Rapporten grundar sig också på annan information om skolan som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem, på rapporter från Skolverkets tillsyn och på andra uppgifter som skolan lämnat till Skolverket eller finns publicerade på Internet etc.

I Backaskolan genomfördes formella intervjuer med elever, föräldrar, personal, skolledning samt representanter ur styrelsen för Backaskolan. Ett urval av klasser besöktes under dagarna och delar av lektioner observerades i de olika arbetslagen. Under verksamhetsbesöken fördes samtal med både elever och personal.

Övrig information av betydelse för inspektionen har varit Skolverkets tillsyn av utbildningen vid Backaskolan läsåret 1995/96, dnr 1996:0035, samt läsåret 1999/00, dnr 2000:0389. I besluten den 6 maj 1996 och 31 maj 2000 konstaterades att verksamheten uppfyllde villkoren för fortsatt godkännande och rätt till bidrag för förskoleklassen och grundskolan.

Beskrivning av skolan/rektorsområdet

Backaskolan	Antal barn/elever
Skolbarnsomsorg	107
Förskoleklass	19
Grundskola	207

Backaskolan startade sin verksamhet med grundskola årskurs 1-6 höstterminen 1995. Höstterminen 1997 startade verksamhet i årskurs 7-9 och förskoleklass. Utbildningen vid Backaskolan omfattar förskoleklass och grundskola med årskurs 1-9. Fritidshemsverksamheten ingår inte i inspektionen.

Skolans elever och pedagogiska personal arbetar i arbetslag i årskurserna F-2, 3-5 och 6-9. Arbetslagen samverkar över årskurserna i olika tematiska arbeten. Skolan har fastställt vissa grundläggande ställningstaganden för det pedagogiska arbetet som konkretiseras i en arbetsplan. Skolans pedagogiska plattform utgör

grunden för allt arbete. Den beskriver det förhållningssätt som alla som arbetar på skolan skall sträva efter. Bland annat betonar plattformen att olikheter berikar, att elever och föräldrar skall ha inflytande över det dagliga arbetet i skolan, att barn konstruerar sin kunskap, att individen är i centrum och att kunskap är individuellt. Undervisningstimmar i de praktiska ämnena är utökade i förhållande till antalet timmar i timplanen för den obligatoriska skolan. Drygt 71 procent av eleverna i årskurs F-6 är inskrivna i skolans fritidshemsverksamhet.

Flertalet elever kommer från Malmö kommun och stadsdel Kirseberg men även från närliggande kommuner som t.ex. Burlöv, Landskrona, Staffanstorps, Svedala och Trelleborg.

Flertalet av eleverna fortsätter efter årskurs 9 till gymnasieskolor i Malmö kommun.

Skolan är belägen i Sege park och har god tillgång till grönområden. Lokalerna är byggda på 1950-talet och har tidigare använts som vårdinrättning. I en del av lokalerna är Fäladsskolan, som är en allergisanerad kommunal grundskola, inrymd. Skolan förlägger viss idrottsundervisning på Kirsebergs sporthall, som ligger i närheten.

Bedömning

1. Kunskaper, utveckling och lärande

Det pågår ett medvetet och aktivt arbete på skolan kring normer och värden. Det medvetna arbetet resulterar i elever som visar acceptans för olikheter och respekt mot såväl varandra som vuxna. Eleverna visar tydlig förståelse för olika inlärningsstilar och individuella behov.

Skolans arbetssätt främjar elevernas möjlighet att ta ett allt större ansvar för sin utbildning och sitt lärande. De olika råd som eleverna kan delta i skapar likaså förutsättningar till påverkan och inflytande över undervisningens innehåll och arbetsformer samt över skolmiljön. I intervjuerna visade eleverna kunskap om skolans beslutsprocesser liksom förmåga att argumentera och uttrycka en vilja att påverka och förändra verksamheten.

Eleverna som inspektörsteamet samtalande med kände till begreppet mobbning och visade att de tar avstånd från kränkande beteenden. Dock kan det på skolan förekomma enstaka konflikter mellan eleverna. I de olika samtalen framkom att eleverna har vilja och förmåga att i första hand själv försöka lösa eventuella konflikter.

Eleverna är trygga och upplevs som trevliga och med hög studiemotivation. Backaskolans elever, främst de äldre, kände väl till de nationella målen för utbildningen. De visade även stor kunskap om betygskriterierna i de olika ämnena. Föräldrarna uttryckte en skiftande och något lägre kännedom om kunskapsmål och betygskriterier.

I de observerade klasserna visade eleverna förmåga att ta ansvar för sin planering och målmedvetet fullfölja sina arbetsuppgifter. Inspektörsteamet såg goda

exempel på elever med förmåga att arbeta såväl självständigt som tillsammans med andra.

Enligt skolans redovisning är andelen godkända elever eller elever som är på god väg att nå godkänt på de nationella ämnesproven i årskurs 5 hög.

Andelen elever som var behöriga till nationellt program på gymnasiet visas i nedanstående tabell (siffran inom parentes avser motsvarande siffra för riket):

2002	2003	2004
82,1 % (89,5 %)	92,3 % (89,3 %)	100 % (89,6 %)

I tabellen nedan anges andelen elever i skolår 9 med minst betyget godkänd i samtliga ämnen.

2002	2003	2004
67,9 % (71 %)	84,6 % (74,9 %)	88,9 % (75,9 %)

I tabellen framgår att resultaten har förbättrats betydligt mellan åren 2002 och 2004. Från att ha legat under rikssnittet ligger resultaten nu betydligt över. Enligt Skolverkets Arbetsverktyg för Lokala SambandsAnalyser, där hänsyn är tagen till faktorer som föräldrars utbildningsnivå, andelen pojkar och andelen elever med utländsk bakgrund, låg skolan elva enheter under modellberäknat värde 2002. Därefter har resultaten förbättrats till att 2004 ligga tre enheter över modellberäknat värde. Skolans faktiska genomsnittliga meritvärde för år 2004 är 234 jämfört med rikssnittet 207.

Backaskolan följer elevernas kunskapsutveckling på gymnasieskolan vilket visar att eleverna ligger väl i nivå med övriga studerande. Föräldrarna som inspektörerna intervjuade uppgav att utbildningen på skolan ger eleverna goda kunskaper och att de klarar gymnasiestudierna väl.

Sammanfattningsvis visar eleverna förmågor kring normer, värden och förhållningssätt väl i enlighet med de nationella målen. De är ansvarstagande för sin skola och sin miljö och visar goda kunskaper om hur skolans formella inflytande är organiserat. Den sociala gemenskapen mellan elever och personal är trygg och trivsamt. Inspektörsteamet bedömer att förhållningssättet på skolan ger eleverna möjlighet till ett lustfyllt lärande.

Måluppfyllelsen har förbättrats och eleverna når kunskaps- och utvecklingsresultat som ligger väl i linje med läroplanens och kursplanernas mål. Elevernas kunskaper motsvarar till art och nivå de som det offentliga skolväsendet skall förmedla.

2. Arbetsmiljö och delaktighet

I Backaskolans pedagogiska plattform har skolan tydligt tagit ställning till att verksamheten skall ha individen i centrum och att mångfald och olikheter berikar. Ett demokratiskt förhållningssätt är ytterligare ett tydligt ställningstagande för skolan. "Var och en ska ha huvudrollen i sitt eget liv." Dessa ställningstaganden genomsyrar den dagliga verksamheten på skolan och pedagogerna är goda förebilder för eleverna. Värdegrundsperspektivet genomsyrar även skolans

dokumentation bl.a. i skolans mål och i de gemensamma reglerna för den dagliga arbetsmiljön.

Skolan har formella samverkansorgan med såväl elever som föräldrar. Det finns ett elevråd för eleverna i årskurs F-5 och ett för årskurs 6-9. Elevskyddsombud finns också på skolan. Eleverna tar uppdragen mycket seriöst och ser arbetet som betydelsefullt för att kunna påverka och vara delaktiga i vad som sker på skolan. Pedagogerna som deltog i samtalen uttrycker att de arbetar medvetet för att eleverna skall vara delaktiga i den demokratiska processen på ett äkta och realistiskt sätt. Elevrådets arbete redovisas dels på torsdagskonferensen, som är en veckovis återkommande konferens för all pedagogisk personal, dels på skolans styrelsemöten. Representanter från elevrådet för årskurs 6-9 ges också möjlighet att delta i skolans styrelsemöten.

Backaskolan har nära samverkan med föräldrarna både genom styrelsen för skolan och genom en tät kontakt mellan skola och hem. Eleverna uppger att de även har bra möjligheter att påverka och att föra fram åsikter genom föräldrarnas engagemang och nära delaktighet i skolans verksamhet.

Inspektörsteamet såg goda exempel på elevers möjlighet till reellt inflytande över undervisningens innehåll och arbetsformer främst i de lägre årskurserna. Elever och lärare beskrev t.ex. hur eleverna är delaktiga vid planeringen av olika teman både vad gäller innehåll och arbetsformer. Vid lektionsbesöken observerades elever som arbetade utifrån egen planering och nivå samt att olika läroprocesser pågick samtidigt. Trots den gemensamma pedagogiska plattformen på skolan observerade inspektörsteamet att elevernas möjlighet till inflytande i de högre årskurserna var mindre och till stor del beroende av den enskilde lärarens arbetssätt. Möjligen innebär en ökad fokusering på betyg hos elever och lärare att frågor om inflytande och långsiktigt lärande får mindre utrymme. De äldre elevernas goda kunskaper om de nationella kunskapsmålen och betygskriterierna borde ge eleverna möjlighet att i större utsträckning vara delaktiga i planering och utvärdering av undervisningen än vad de faktiskt är.

Skolan har en skolutvecklingsgrupp bestående av företrädare för de olika arbetslagen samt rektorn. Gruppen diskuterar skolans pedagogiska verksamhet och utveckling. Arbetet i gruppen är under utveckling och nästa steg blir att även elevrepresentanter skall ingå.

I Backaskolan pågår ett aktivt arbete för att förebygga alla former av kränkande behandling. Rutiner och förhållningssätt för arbetet är väl dokumenterat på skolan och ett handlingsprogram är framtaget. I handlingsprogrammet är målsättning och rutiner framtagna. Dock omfattar inte planen rutiner när det gäller kränkningar mellan vuxna och elever och i detta avseende kan planen förbättras. Förhållningssättet på skolan är att det skall finnas många vuxna bland eleverna och att de vuxna reagerar och agerar direkt om något inträffar. Vuxen närvaron på raster och lektioner är påtaglig och det råder ett jämställt och respektfullt förhållningssätt mellan elever och vuxna. Arbetet med normer och värden involverar all personal på skolan.

Vid en eventuell kränkning involveras föräldrarna omedelbart och de föräldrar som inspektörsteamet samtalade med visade stort förtroende för personalens sätt att förebygga och att hantera eventuella kränkningar mellan eleverna.

Skolan har ett elevvårdsteam som består av representant från skolledningen, skolsköterska och två speciallärare. Elevvårdsteamet träffas regelbundet och vid behov har stadsdelens psykolog och specialpedagog anlåtats.

Skolsköterskan är anställd på skolan 12 timmar per vecka och arbetar, förutom med sedvanliga hälsoundersökningar och vaccinationer, förebyggande med eleverna i och utanför klassrummen. Tillgång till skolläkare finns vid behov.

Sammanfattningsvis är arbetet med den psykosociala och fysiska arbetsmiljön av mycket god kvalitet på Backaskolan och sker i god överensstämmelse med läroplanens riktlinjer för hur skolan skall främja värdegrunden. Skolan har skapat en trygg miljö för lärande. Elevernas reella inflytande i de lägre årskurserna är av mycket god kvalitet. Dock bör utvecklingsåtgärder vidtas i de högre årskurserna för att förbättra elevernas möjlighet till inflytande och för att undvika att inflytandet blir avhängigt den enskilde läraren. Skolans handlingsprogram för att motverka alla former av kränkande behandling omfattar inte rutiner när det gäller kränkningar mellan vuxna och elever och i detta avseende kan planen förbättras.

3. Pedagogisk verksamhet och undervisning

I Backaskolan är arbetet med lokala bearbetningar av de nationella kursplanerna påbörjat. De lokala bearbetningarna var vid inspektionstillfället inte färdigställda och ses därför som ett arbetsmaterial. Planerna bygger i hög grad på kursplanernas mål att uppnå. Till dem kopplas betygskriterier för att tydliggöra kraven i kunskapsmålen för elever och föräldrar. Skolan har medvetet valt att börja arbetet med att utgå från mål att uppnå och ser som nästa steg att arbeta för att även mål att sträva mot skall vägas in i de lokala bearbetningarna av kursplanerna. Det framkom i samtalen att eleverna har kännedom om målen för utbildningen. Däremot tenderar betygskriterierna att vara mer styrande för läroprocessen, i de högre årskurserna, än vad kunskapsmålen är. I samtalen vid besöket framkom att viss betygshets förekommer på skolan. Inspektörsteamet bedömer att undervisningen i hög grad bedrivs i enlighet med Läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet samt de nationella kursplanerna.

Skolan har en klass i varje årskurs F-9 och är organiserad i arbetslag i årskurserna F-2, 3-5 och 6-9. Till varje årskurs är minst två pedagoger knutna. I årskurs F-5 arbetar en lärare och en fritidspedagog medan i årskurs 6-9 är två eller tre lärare knutna till klassen. Lärarna och fritidspedagogerna är elevernas mentorer och har ansvar för en viss grupp elever.

Förskoleklassen är väl integrerad i verksamheten och deltar såväl i olika teman med årskurs 1 och 2 som Backaskolans gemensamma teman. Leken som lärande utgör en viktig del i skoldagen.

Vid observationer i klassrummen såg inspektörsteamet exempel på lektioner med varierat arbetssätt och god individanpassning. Eleverna ges möjlighet till självständigt arbete och arbetsmiljön uppfattades som gott i de besökta klasserna. I de tidigare skolåren arbetar lärarna för att finna elevernas lärostilar och att anpassa undervisningen och studietakten till dessa. Individanpassningen i de senare årskurserna är mindre påtaglig.

Skolan har struktur och rutiner för att identifiera barn i behov av stöd i sin utveckling. För att stämma av elevernas behov och kunskapsutveckling genomförs bl.a. tester och diagnoser. Ekonomiska prioriteringar görs på skolan för att tillgodose elevernas olika behov. Skolans två speciallärare arbetar såväl enskilt med eleverna som i grupper och klasser. Stöd ges i det ämne eleven har behov av och speciallärarna utvärderar kontinuerligt sitt arbete och metoder. Åtgärdsprogram upprättas och följs upp tillsammans med föräldrar och elever. De åtgärdsprogram som inspektörsteamet tagit del av är grundligt dokumenterade. Åtgärdsprogrammen bör emellertid utvecklas så att uppsatta mål och skolans åtgärder blir mer konkreta och att skolans och personalens ansvar för genomförandet av åtgärderna klart framgår. Ett åtgärdsprogram skall utgöra ett tydligt stöd i elevens lärande och utveckling för såväl elev, föräldrar som lärare.

Backaskolans personal arbetar utifrån en gemensam och medveten pedagogisk grundsyn (se ovan Beskrivning av skolan/rektorsområdet). Personalen har stort fokus på elevernas lärande och elevers olika sätt att lära.

Det tematiska arbetssättet har en framträdande roll från förskoleklass till årskurs 5 och arbetslagen samverkar över årskurserna. Inspektörsteamet bedömer att eleverna ges möjlighet att nå färdigheter i problemlösning och undersökande arbetssätt samt att skolans metoder ger helhet och sammanhang för eleverna. Ett tema kan pågå ett helt läsår eller så länge det är kraft i temat. Eleverna redovisar teman och projekt på ett varierat sätt, t.ex. utställningar, festivaler, film och drama. Lärarna stämmer av mot de nationella målen för att säkerställa att inte kunskapsluckor uppstår hos eleverna.

I årskurserna 6-9 är inte detta arbetssätt utvecklat i samma grad. Undervisningen bedrivs huvudsakligen som klassundervisning och eleverna möter olika ämneslärare under dagen. I samtalen med lärarna i de äldre årskurserna framkom att de strävar mot att arbeta mer flexibelt och att bättre ta vara på arbetslagets möjligheter samt att ha ett mer tematiskt arbetssätt. Denna strävan är av vikt eftersom en förändring i organisation och arbetssätt ofta innebär en problematisk omställning för eleverna. Kontinuitet och sammanhang är viktigt i elevernas lärande från förskoleklass till årskurs 9.

Utvecklingssamtalen upplevs positiva, informativa och framåtsyftande av elever och föräldrar. Elevernas arbete utvärderas och nya mål sätts upp.

Lärare och elev utvärderar gemensamt veckans arbete och planerar för kommande vecka. Skolan använder olika redskap för att följa elevernas kunskapsutveckling t.ex. loggböcker och portfolio. I ämnena matematik, svenska och engelska följs elevernas resultat regelbundet. Inspektörsteamet bedömer dock att skolan inte systematiskt följer elevernas kunskapsutveckling i övriga ämnen i årskurs 1-7. I detta avseende kan bedömningar av elevernas lärande i de tidigare åren förbättras.

Betyg sätts i årskurs 8 och 9. Lärarna har tagit del av och studerat andra skolors betygs-kriterier som stöd för likvärdig betygsättning. I de samtal som fördes vid inspektionstillfället framkom viss osäkerhet och tveksamhet kring betygssättningen. Av skolans betygsdokumentation framgår inte vilken lärare som satt elevens betyg. Inspektörsteamet anser att det är av vikt att diskussioner förs i personalgruppen kring vad som ligger till grund för bedömningar och betyg-

sättning för att säkra en likvärdig bedömning och betygsättning. Vidare är det angeläget att skolan av rättssäkerhetssynpunkt sätter sig in i vilka formella krav som gäller vid utformning av betyg och betygskataloger.

Skolan har en välfungerande samverkan med närsamhälle och omvärld och olika studiebesök genomförs. Backaskolan har också internationella kontakter och vänskolor som de samarbetar med.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörsteamet att undervisningen på Backaskolan är av god kvalitet med varierat arbetssätt, god individanpassning och mycket engagerad personal och motiverade elever. Arbetet med barn i behov av stöd i sin utveckling är medvetet och aktivt. Emellertid bör åtgärdsprogrammen utvecklas så att de insatser som skall genomföras beskrivs mer konkret och att det klart framgår vem som ansvarar för att insatsen genomförs. Arbetssätt från årskurs F-9 bör utvecklas på ett sådant sätt att eleverna får kontinuitet i läroprocessen och skillnader i undervisningsmetoderna mellan årskurs 5 och 6 minskar. Vidare bedömer inspektörsteamet att skolan bör utveckla en metod att systematiskt följa och bedöma elevernas lärande och utveckling i samtliga ämnen samt tydliggöra principerna för betygssättning. Av skolans betygsdokumentation framgår inte vilken lärare som satt elevens betyg. Från rättssäkerhetssynpunkt bör hanteringen av betygskatalogerna förbättras.

4. Styrning, ledning och kvalitetsarbete

Huvudmannen för Backaskolan är föreningen Backaskolan som är en ideell förening med organisationsnummer 846500-1777. Styrelsen består av åtta ordinarie ledamöter och en suppleant. Skolledningen och skolans administratör är adjungerade i styrelsen. Till styrelsen finns ett arbetsutskott bestående av ordförande och vice ordförande samt rektorn som föredragande. Årsmötet är högsta beslutande organ, där väljs styrelsen som består av föräldrar och pedagoger. Styrelsemöte hålls ungefär var femte vecka och är beslutande mellan årsmötena. Arbetsutskottet sammanträder för att förbereda komplicerade ärenden inför ett styrelsebeslut.

Ansvarsfördelningen mellan styrelse och verksamhet är mycket tydlig. Styrelsens uppdrag är att agera arbetsgivare, formulera mål, fatta beslut i ärenden som kan få ekonomiska konsekvenser för verksamheten m.m. Det pedagogiska ansvaret lämnas till de professionella.

Skolledningen består av rektorn 1,0 tjänst och biträdande rektorn 0,25 tjänst. Rektorn anställdes år 2003 och biträdande rektorn 1998. Rektorn är utbildad musiklärare och har arbetat som skolledare sedan 1997 och genomgått den statliga rektorsutbildningen. Biträdande rektorn har 0,75 fritidspedagogtjänst på skolan. I samtalen framkom att rektorn har strukturerat upp och formaliserat skolans arbete och att hon helt delar och driver den gemensamma pedagogiska plattformen. Hon leder de pedagogiska diskussionerna men lämnar stor frihet till pedagogerna att utforma verksamheten utifrån den pedagogiska plattformen. Rektorn beskrivs som tydlig, lyhörd, stöttande och väl förtrogen med verksamheten.

Skolan har ett systematiskt kvalitetsarbete av mycket god kvalitet som involverar elever, personal och föräldrar. För personalen utgör dokumentation, utvär-

dering och reflektion över lärande och metoder en naturlig process i vardagsarbetet. Regelbundet varje torsdagsförmiddag träffas skolledning och all pedagogisk personal för pedagogiska diskussioner, utvärdering och utveckling av verksamheten.

Backaskolans kvalitetsredovisning innehåller mål för verksamheten, resultat och måluppfyllelse samt åtgärder för utveckling i enlighet med förordningen om kvalitetsredovisning.

Från rättsäkerhetssynpunkt finner inspektörsteamet att rutiner och dokumentation som granskats avseende elevers utbildning såsom närvaro, åtgärdsprogram, förvarande av betygskataloger m.m. övervägande är av god kvalitet.

Sammanfattningsvis är ledningen på Backaskolan väl förtrogen med den dagliga verksamheten, tar ansvar för de övergripande funktionerna som beskrivs i läroplanen samt har en ambition att kontinuerligt utveckla verksamheten. Ett medvetet och systematiskt kvalitetsarbete av mycket god kvalitet bedrivs på skolan.

5. Tillgång till utbildning och omsorg

I Backaskolan erbjuds spanska, franska, tyska och engelska som språkval. Elevens val organiseras inom det tematiska arbetet där eleverna har möjlighet till fördjupning och breddning av sina kunskaper i ett eller flera ämnen. På skolan finns sju olika modersmål. Modersmålsundervisning erbjuds de elever som har rätt till detta. Vid besökstillfället hade ingen av eleverna behov av svenska som andraspråk.

Skolan var vid inspektionstillfället fullbelagd och många står i kö för att börja på skolan. Anmälningsdatum och syskonförtur används som urvalsmetod.

I en del av klasserna förekommer klasskassor. Föräldrarna bidrar vid enstaka tillfällen med smärre belopp till dessa kassor. I årskurs 9 görs en studieresa till Prag där föräldrarna står för större delen av reskostnaderna, ca 3 000 kr. Vidare tas en administrationsavgift ut i samband med att familjerna anmäler sina barn till Backaskolan, 100 kronor för första barnet och 25 kronor för syskon. I dessa hänseenden bedömer inspektörsteamet att skolan inte följer skollagens bestämmelser om att skolan skall vara avgiftsfri och att skolan inte får ta ut avgift i samband med ansökan till skolan.

Backaskolan bedriver ett mycket aktivt och väl fungerande arbete inför gymnasievalet genom skolans studie- och yrkesvägledare. Vägledning finns på schemat och arbetet försiggår såväl enskilt med elev som i grupp. Studiebesök på arbetsplatser och gymnasieskolor görs, informationer ges och många diskussioner äger rum. Elever och föräldrar är mycket nöjda med den vägledning som förekommer.

Genom den nära kontakten mellan skola, hem och elever känner föräldrar och elever sig välinformerade. På skolans hemsida finns riklig information att tillgå.

Sammanfattningsvis finner inspektörerna att Backaskolan ger kunskaper och färdigheter som till art och nivå svarar mot de kunskaper och färdigheter som skolan skall förmedla. Vidare bedöms skolan vara öppen för alla. Däremot konstaterar inspektörerna att skolan inte följer skollagen när det gäller att skolan

skall vara avgiftsfri och att avgifter inte får tas ut vid ansökan till skolan. Studie- och yrkesvägledning erbjuds med mycket god kvalitet.

6. Resurser

I Backaskolan har lärarna adekvat utbildning för den undervisning de i huvudsak skall bedriva. Skolan har utbildade speciallärare och inspektörsteamet bedömer att det finns stödresurser i tillräcklig omfattning. Speciallärarresurserna fördelas efter behov. Vid rekrytering av personal följer skolan lagen om registerkontroll.

Skolan har en kompetensutvecklingsplan som är kopplad till skolans mål. Planen innehåller både gemensam och enskild kompetensutveckling. Den gemensamma kompetensutvecklingen bestäms i gemensamma diskussioner i början av läsåret och för läsåret 2004/2005 satsar skolan främst på läs- och skrivinlärning. En kväll i månaden ägnas åt pedagogisk afton då skolans mål och innehåll diskuteras samt tid för reflektion och eftertanke ges. Årliga kompetensutvecklingstillfällen kring "Film och rörliga bilder" erbjuds all personal. Dessutom anordnar Backaskolan tillsammans med andra aktörer ett årligt Backaseminarium med olika föreläsare. Den enskilda kompetensutvecklingen kopplas till den enskildes behov.

Skolan tillhandahåller läromedel i tillräcklig omfattning och av god kvalitet för att kunna genomföra en tidsenlig utbildning. Biblioteket på skolan är centralt placerat och benämns "Hjärtat" och fungerar som den naturliga gemensamma samlingspunkten för elever och lärare.

Lokalerna som ursprungligen byggdes för vård är något svårarbetade men bedöms av inspektörsteamet som ändamålsenliga. Utrymmena är väl tilltagna och anpassade och möblerade för att svara mot skolans arbetsätt. Den pedagogiska miljön är viktig för skolan. Rummen skall visa vad som skall göras där, miljöer och material skall inspirera till olika aktiviteter t.ex. skapande arbete, fysiska aktiviteter, tänkande och reflektion osv. I ett före detta kapell har skolan inrymt en musiksals. Lokal för undervisning i de naturorienterade ämnena finns. Skolans omgivningar utgör också en viktig resurs i den pedagogiska verksamheten.

Sammanfattningsvis gör inspektörsteamet bedömningen att Backaskolan använder sig av lärare som har en utbildning avsedd för den undervisning de skall bedriva. Kompetensutveckling erbjuds utifrån aktuella utvecklingsområden och individuella behov. På skolan finns resurser för att eleverna skall ha möjlighet att nå de nationella målen. Inspektörerna gör bedömningen att skolans lokaler, datorer och annat pedagogiskt material håller sådan standard att eleverna kan erbjudas en fullgod tidsenlig utbildning.

Sammanfattande bedömning

Inspektörerna bedömer att verksamheten i Backaskolan övergripande är av mycket god kvalitet. Eleverna visar förmågor kring normer, värden och förhållningssätt väl i enlighet med de nationella målen. De är ansvarstagande för sin skola och sin miljö och visar goda kunskaper om skolans formella inflytande.

Elevernas inflytande över sin utbildning och sitt lärande är generellt av god kvalitet. I de lägre årskurserna bedömer inspektörsteamet att elevernas reella

inflytande t.o.m. är av mycket god kvalitet. I de högre årskurserna minskar dock elevinflytandet och är till stor del beroende av den enskilde läraren. Utvecklingsåtgärder bör vidtas i de högre årskurserna för att förbättra eleverna inflytande och för att undvika att inflytandet blir avhängigt den enskilde läraren.

Inspektörsteamet bedömer att förhållningssättet på skolan ger eleverna möjlighet till ett lustfyllt lärande och att elevernas kunskaper motsvarar till art och nivå de som det offentliga skolväsendet skall förmedla. Arbetet med den psykosociala och fysiska arbetsmiljön på skolan bedöms vara av mycket god kvalitet och sker i god överensstämmelse med läroplanens riktlinjer för hur skolan skall främja värdegrunden. Skolans strukturerade arbete med att motverka alla former av kränkande behandling finns dokumenterat i ett handlingsprogram. Planen omfattar inte rutiner när det gäller kränkningar mellan vuxen och elev och kan i detta avseende förbättras.

Det tematiska arbetssättet har en framträdande roll i årskurserna F-5 och arbetslagen samverkar över årskurserna. Inspektörsteamet bedömer att eleverna ges möjlighet att nå färdigheter i problemlösning och undersökande arbetssätt samt att skolans metoder ger helhet och sammanhang för eleverna. I årskurserna 6-9 är inte detta arbetssätt utvecklat i samma grad. Inspektörsteamet observerade också att det finns påtagliga skillnader i undervisningsmetoderna mellan årskurs 5 och 6. Det är av vikt att pedagogik och arbetssätt från årskurs F-9 försiggår på ett sådant sätt att eleverna får kontinuitet i läroprocessen och en helhet i utbildningen.

Elevernas kunskapsutveckling i engelska, matematik och svenska följs och dokumenteras kontinuerligt. Dock bör skolan på ett mer systematiskt och tydligt sätt följa elevernas kunskapsutveckling i årskurs 1-7 i alla ämnen. I detta avseende kan bedömningar av elevernas lärande i de tidigare åren förbättras.

Inspektörsteamet anser att det är av vikt att diskussioner förs i personalgruppen om vad som ligger till grund för bedömningar och betygsättning för att säkra likvärdigheten i betygen. Från rättssäkerhetssynpunkt är det angeläget att skolan tydligt sätter sig in i vilka formella krav som gäller vid utformning av betyg och betygs kataloger. Vidare bedömer inspektörsteamet att utformningen av betygs katalogerna bör förbättras.

Ledningen på Backaskolan är väl förtrogen med den dagliga verksamheten, tar ansvar för de övergripande funktionerna som beskrivs i läroplanen samt har en ambition att kontinuerligt utveckla verksamheten. Ett medvetet och systematiskt kvalitetsarbete av mycket god kvalitet som involverar elever, personal och föräldrar bedrivs på skolan.

Inspektörerna finner att Backaskolan är öppen för alla.

Det finns också sådana brister i verksamheten att författningarnas krav inte uppfylls. Bristerna inom nedan angivna områden skall snarast åtgärdas.

- Skolan skall enligt skollagen vara avgiftsfri vilket Backaskolan inte är. Eleverna får betala en icke obetydlig summa för studieresor och skolan tar ut en administrationsavgift när eleverna anmäls till Backaskolan (9 kap. 7 § skollagen).

Datum	Ort
2005-11-28	Lund

Ebba Svartz

Arne Huseby